

European
Arboricultural
Standards

Opgestart vanuit Tsjechië

Jaroslav Kolařík teamcoördinator

- SPKK, Tsjechische standards in 2011
 - Standaards voor natuur- en landschapsbeheer
 - Boomverzorging leek de volgende stap
- Betrokkenheid van de overheid leidde tot frustratie (2016)
 - Vertegenwoordigers van de sector werden niet langer betrokken
 - Herdefiniëren van begrippen (snoeien)
 - Accepteren van ondeskundig beheer van veterane bomen onder de noemer 'veteraniseren'
 - Tolereren van slecht plantmateriaal
- Oplossing: een brede internationale standaard die door de sector gedragen wordt.

European
Arboricultural
Standards

Twée projecten

Technical Standards in Tree Work (2019)

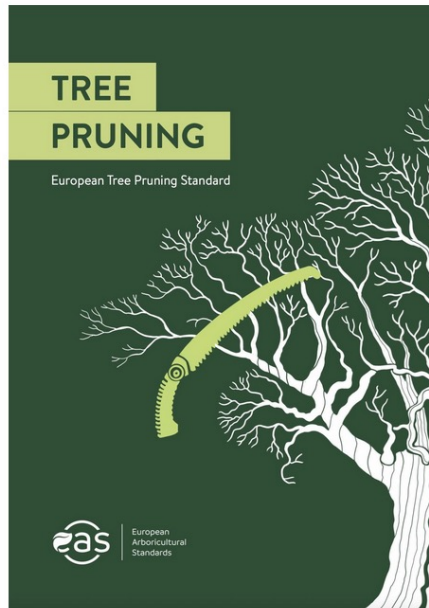
TeST (acronym for 'Technical Standards in Tree Work') is an EU funded project aiming to develop European technical standards on tree pruning, tree planting and tree cabling and bracing. These standards will reflect the good practice in tree work across Europe and will provide technical definitions and guidelines for tree work.

The project is run by a partnership representing 11 European countries and runs from September 2019 to August 2022.

Consulting Standards in Tree Work (2022)

ECOST (acronym for 'European Consulting Standards in Tree Work') is an EU funded project aiming to develop consulting standards on tree assesment, tree valuation and tree protection on construction sites. These standards will reflect the good practice in tree work across Europe and will provide technical definitions and guidelines for tree work.

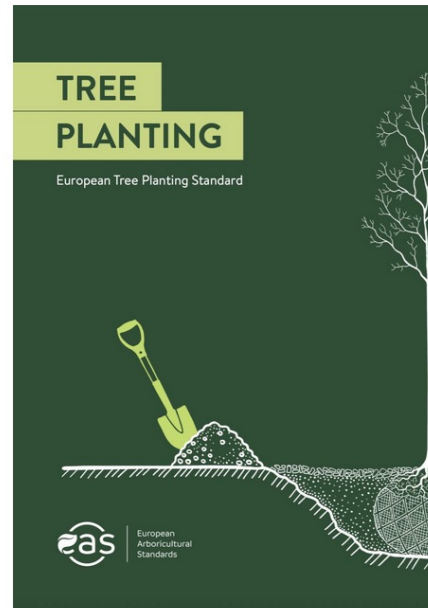
The project is run by a partnership representing 9 (10) European countries and runs from February 2022 to February 2025.

European Tree Pruning Standard

completed (version February 2025)

after the FIRST Revision done in Autumn 2024

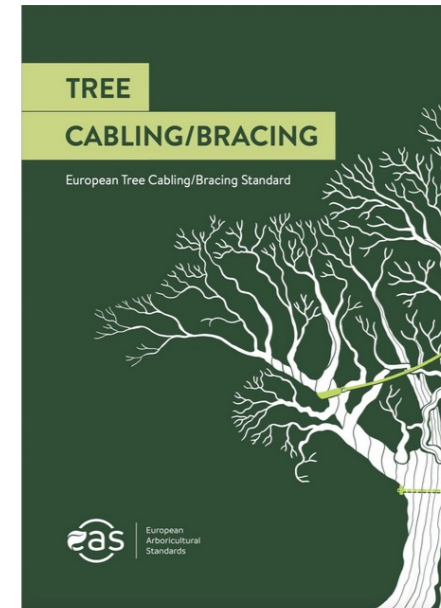

European Tree Planting Standard

completed

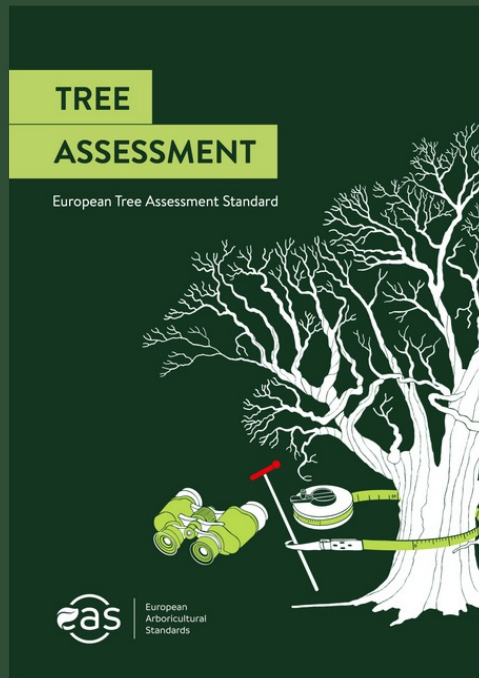
awaiting revision in Autumn 2025

Open for Public Comments

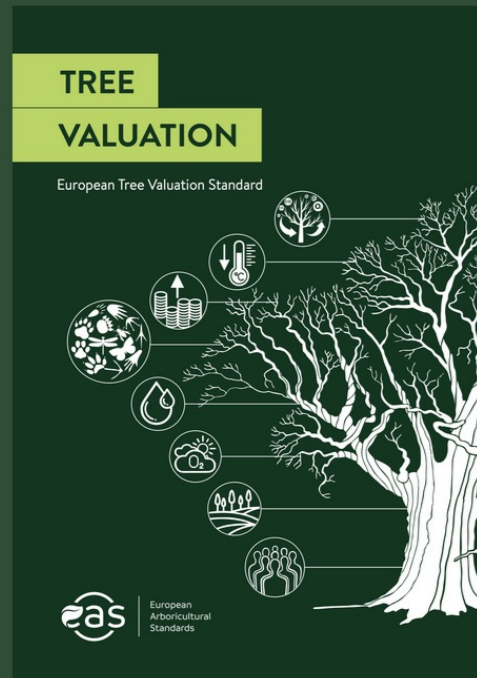
European Cabling & Bracing Standard

completed

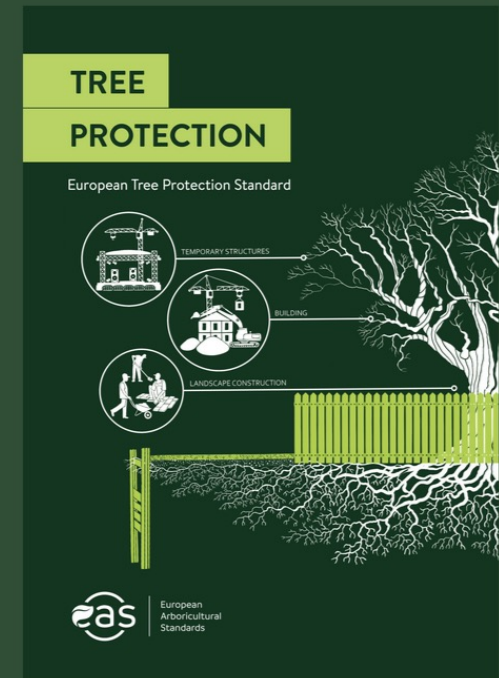
European Tree Assessment Standard

COMPLETED

European Tree Value Calculation Standard

COMPLETED

European Tree Protection Standard

COMPLETED

Concensus

- Inhoud wordt geaccepteerd door consensus
 - Benadering kan verschillen tussen landen
 - Ook wetgeving kan verschillen
 - Gangbare praktijken kunnen ook anders zijn
 - Openbare consultatie
- Gevolg:
 - Niet sterk vernieuwend
 - Compromis
 - Verdragend
 - Evolutie (updating)
 - Sommige zaken zijn onvoldoende onderbouwd
 - Groter draagvlak

European
Arboricultural
Standards

Translations :

Georgian
Armenian
Russian

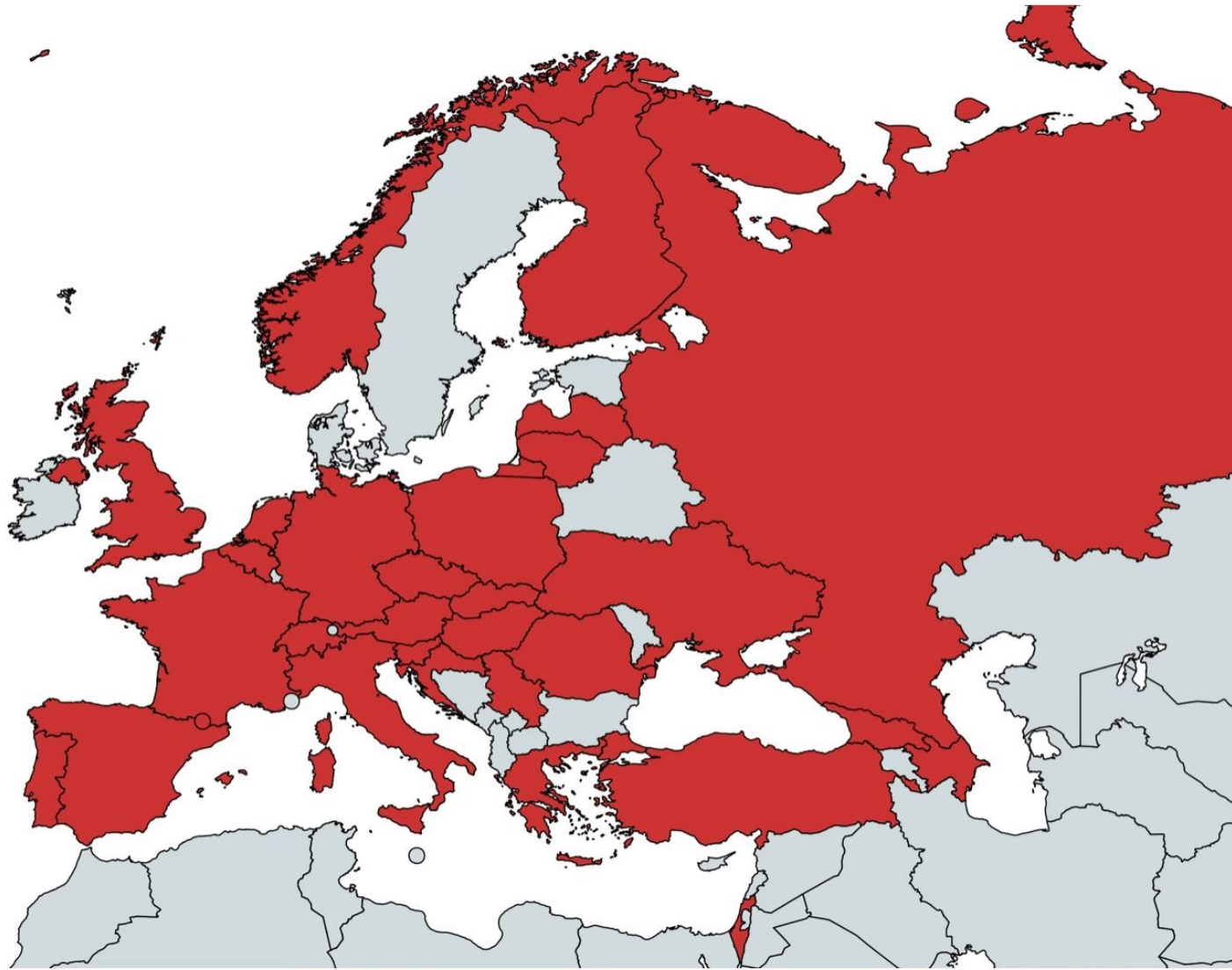
English
German

Czech
Dutch
Spanish
Italian
Slovenian
French
Portugese
Romanian
Croatian
Turkish
Ukrainian
Hebrew
Slovak
Polish
Finish
Latvian
Lithuanian
Serbian
Hungarian

European
Arboricultural
Standards

eas@eac-arboriculture.com

- [Nieuws](#)
- [Richtlijnen boombeheer](#)
- [Europese Standaarden](#)
- [Basiskennis](#)
- [Downloads](#)

Samen voor een **beter** **beheerd** en **gewaardeerd** **bomenbestand.**

[Aankomende activiteiten >](#)

[Over ons >](#)

Europese standaarden.

De Europese standaarden zijn gebaseerd op een harmonisatie van formele en informele nationale normen en standaarden, inclusief actuele kennis en ervaring in de arboricultural community.

De basisteksten worden gecreëerd tijdens discussies in werkgroepen met experts uit 11 Europese landen. Na overeenstemming in de werkgroep wordt de conceptversie onderworpen aan een openbare consultatie, open voor alle geïnteresseerden.

Feedback van de openbare consultatie wordt besproken en verwerkt in de definitieve versie van de standaard voordat deze wordt gepubliceerd. Bomen Beter Beheren voorziet in de Nederlandse vertaling ervan.

Europese Standaard Stam- en kroonverankering

Stam en Kroonverankering

Europese Standaard Stam- en Kroonverankering

[Download](#)

2de editie

Snoeien van bomen – 2e editie Herziene versie – feb 2025

Het doel van de standaard is de gemeenschappelijke technieken, procedures en eisen met betrekking tot het snoeien van bomen te presenteren met het oog op het beheer van de openbare veiligheid en het behoud van de integriteit van bomen. Deze standaard is in voege vanaf februari 2025.

[Download](#)

Planten van bomen

Europese Standaard Planten van Bomen.

[Download](#)

BOOM
WAARDE

BOOM
BESCHERMING

BOOM
BEOORDELING

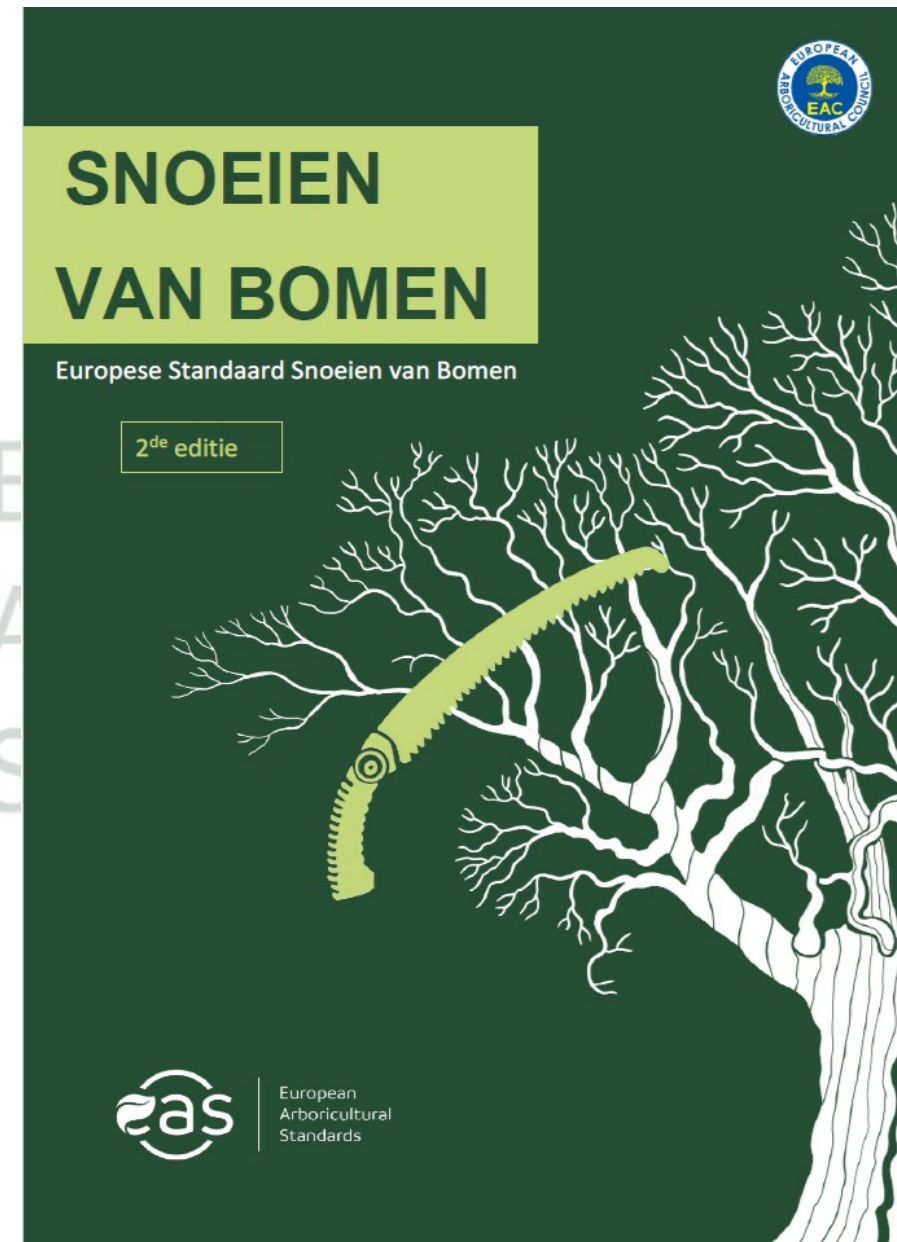
Belang van standaardisering

- Best practice
 - Onduidelijkheid over kwaliteit van uitvoering: rechtzaken
 - Terminologie: “Tell me what you mean with that word, so I know what you’re talking about” (A. Shigo)
 - Standaarden zijn ook richtinggevend
- GBV blijft belangrijk
- Standaarden zijn ‘work in progress’

Snoeien

- Eerste versie december 2021
- Update najaar 2024
 - Oude versie staat nog steeds online
- Snoeimatrix
- Integratie van kruinarchitectuur

TABEL 4: Snoei Matrix.

ONTWIKKELINGSFASE EN STATUS VAN DE KROON

EINDBEELD	DOEL van de SNOEI	Jonge/halfwas boom met tijdelijke kroon	Jonge/halfwas boom met enkel permanente kroon	Volwassen boom (alleen blijvende kroon)	Veterane boom	Verwaarloosde/ verkeerd beheerde/ verminkte boom
half natuurlijke boom	A: Structu-rele snoei	1/A	2/A	3/A	4	5
	B: Probleem oplossing	–	2/B	3/B		
	C: Bio-me-chanische stabilisatie	–	–	3/B of 3/C 6		
Vormboom	D: vorm-snoei	1/D	2/D			

Integratie van kruinarchitectuur

- Stamvorming volgens drie verschillende modellen

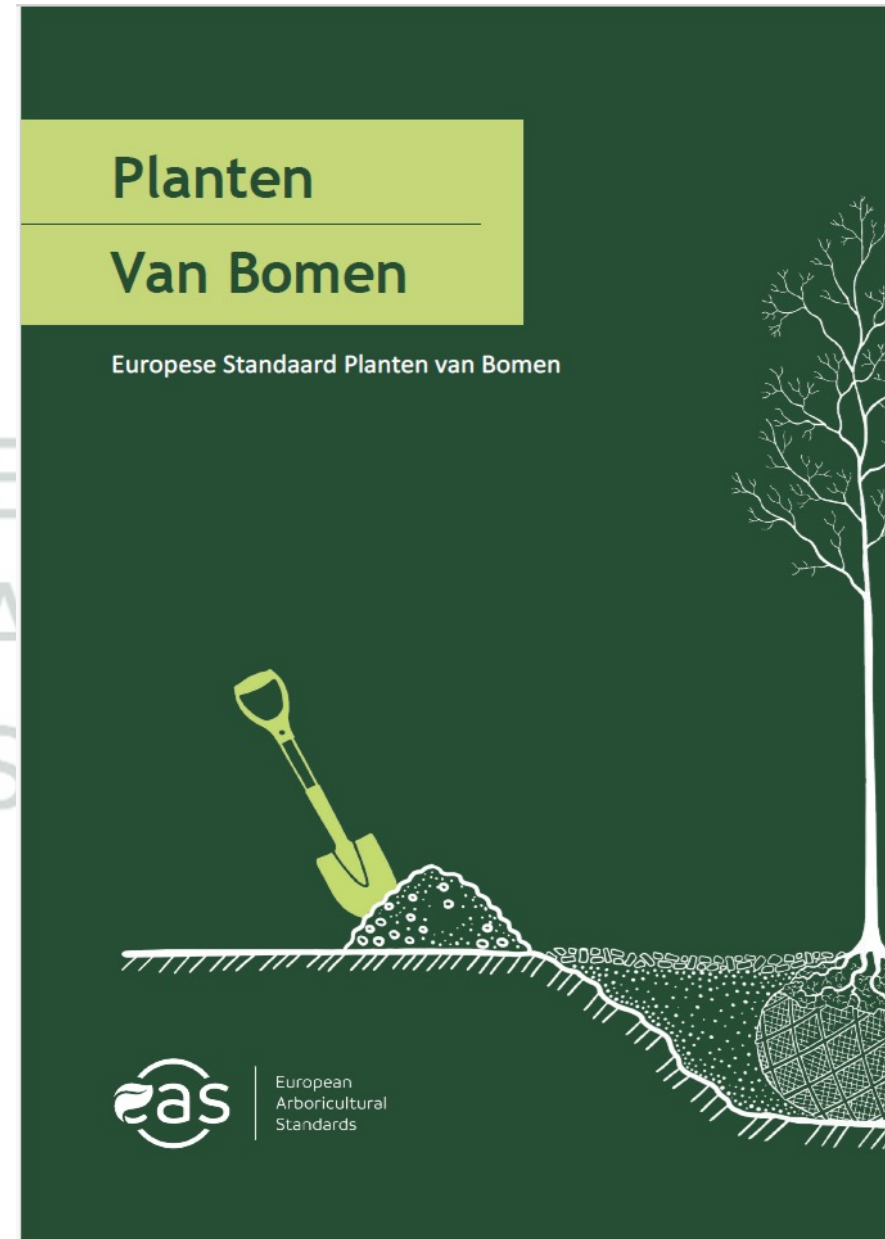

Bijlage 3: Boomsoorten volgens basis hiërarchische strategie in de jonge boom

Strategie model A	Strategie model B	Strategie model C
<p><i>Abies</i> spp. <i>Acer pseudoplatanus</i> <i>Aesculus</i> spp. <i>Alnus</i> spp. <i>Betula</i> spp. <i>Castanea sativa</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Juglans</i> spp. <i>Liriodendron tulipifera</i> <i>Pinus</i> spp. <i>Platanus</i> spp. <i>Populus</i> spp. <i>Prunus avium</i> <i>Salix alba</i></p>	<p><i>Acer saccharinum</i> <i>Acer saccharum</i> <i>Ailanthus altissima</i> <i>Fraxinus pennsylvanicum</i> <i>Quercus robur</i></p>	<p><i>Acer pensylvanicum</i> <i>Albizia julibrissin</i> <i>Carpinus</i> spp. <i>Fagus</i> spp. <i>Gleditsia triacanthos</i> <i>Morus</i> spp. <i>Nothofagus antarctica</i> <i>Phellodendron amurense</i> <i>Pterocarya fraxinifolia</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Tilia</i> spp. <i>Toona sinensis</i> <i>Tsuga canadensis</i> <i>Ulmus</i> spp. <i>Zelkova serrata</i></p>

Planten van bomen

- Augustus 2022
 - Momenteel open voor revisie
 - Update verwacht najaar 2025
- Breder dan enkel kwaliteitseisen van plantmateriaal en techniek van aanplanten
 - Mulchen
 - Groeiplaats
 - Groeiplaatsconstructies

Planten van bomen

- Techniek van aanplanten:

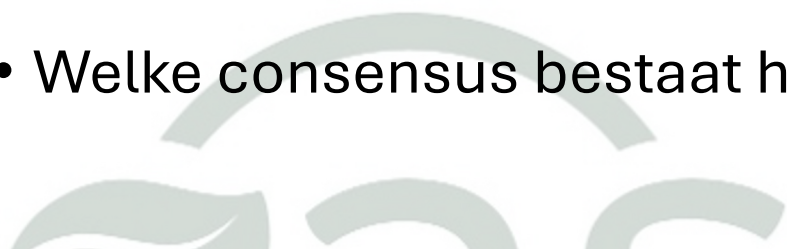
- Kwaliteitseisen
- European Nurserystock Association (ENA-editie 2010).

Grootteklasse ⁸	Min. containergrootte [liter]
10/12	25
12/14	50
14/16	50
16/18	65
18/20	65
20/25	100

Grootteklasse ⁸	Min. diameter kluit [cm]	Aantal verplantingen
10/12	30	2
12/14	40	3
14/16	45	3
16/18	50	3
18/20	55	3
20/25	60	4

Snoeien bij aanplant

- Welke consensus bestaat hierover?

European

5.12 Snoeien van bomen bij aanplant

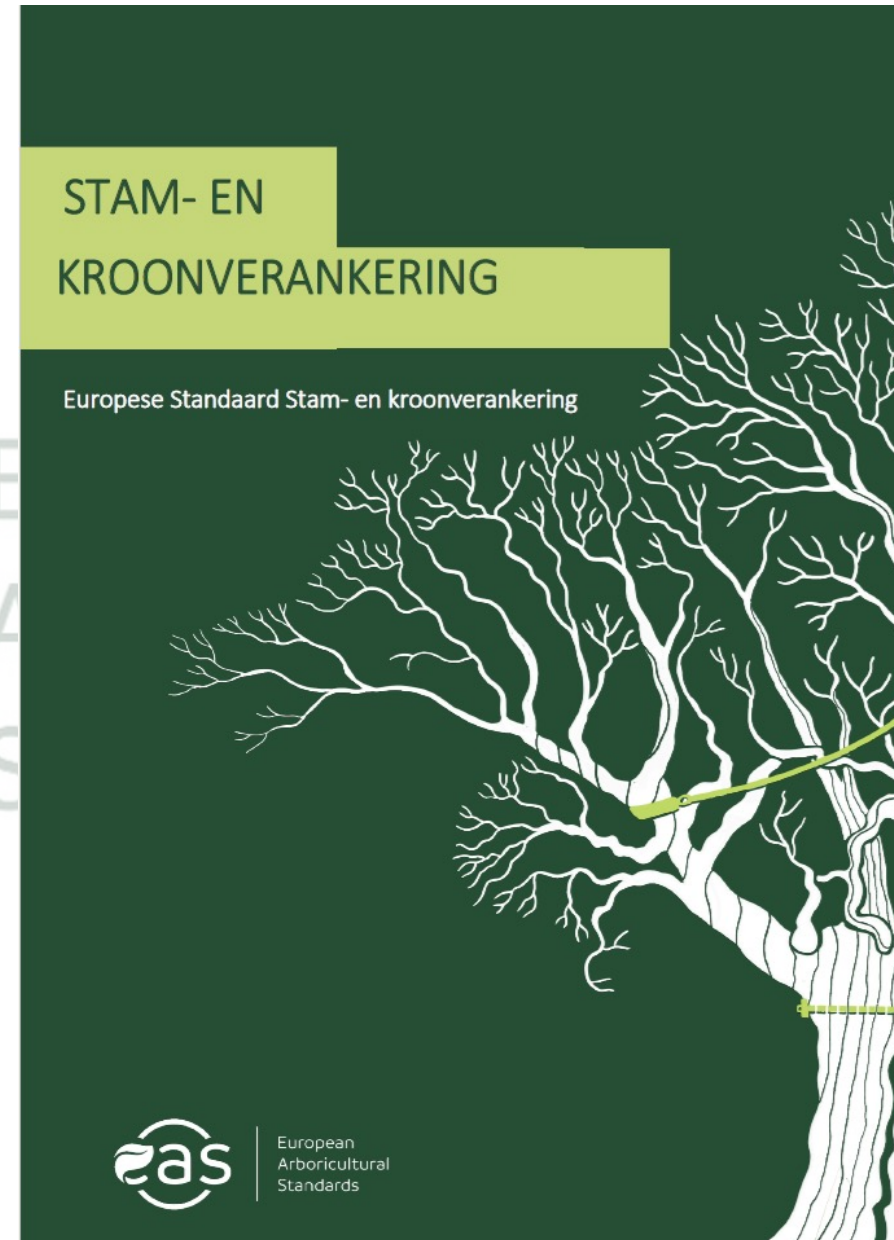
- 5.12.1 Eventuele kleine beschadigingen van de boven- of ondergrondse delen van de boom tijdens het vervoer kunnen door snoeien worden verholpen.
- 5.12.2 Het snoeien in het algemeen geschiedt volgens de beginselen die zijn beschreven in **EAS 01:2021 - Europese standaard voor snoeien van bomen**.
- 5.12.3 Kwaliteitsbomen (boomkwekerijgewassen) mogen bij het planten niet worden gesnoeid.

Zonder specifieke opdracht mag bij het planten niet worden gesnoeid.

- 5.12.4 Het is niet raadzaam om plantmateriaal van slechte kwaliteit te compenseren door bij het planten te snoeien. Dergelijke bomen voldoen niet aan de kwaliteit die van boomkwekerijgewassen wordt verwacht (zie punt 4).

Stam- en kroonverankering

- Augustus 2022
 - Nog geen update in het vooruitzicht
- Verankering
- Ook andere vormen van stabilisatie
 - Snoeien
 - Stutten
 - Dynamisch
 - Statisch
 - Verankering

Effect op de boom

- Verschil tussen landen

- 3.1.12 Boomstabiliteitssystemen die zijn ontworpen om de belasting op specifieke punten (b.v. vorken, knooppunten van takken) te verlichten, kunnen de krachtverdeling in de boom wijzigen en als gevolg daarvan de natuurlijke reactieve groei van de boom verminderen. Dit moet worden overwogen en in aanmerking worden genomen voordat met het ontwerp van het systeem wordt begonnen.
- 3.1.13 Het effect van stabiliteitssystemen op de herverdeling van krachten in bomen moet worden bestudeerd, ook al kan de dynamische (frequentie, demping) en statische (spanning/rekverdeling) mechanische reactie op windbelasting, zowel in het algemeen als voor de gestabiliseerde boom afzonderlijk, niet nauwkeurig worden voorspeld. Een toename van het aantal kabels/verankeringen in de kroon beïnvloedt de kroondynamiek (demping) en kan de spanning op lagere dragende delen van de boom, waaronder het wortelsysteem, verhogen.
- 3.1.14 Een stabiliteitssysteem mag niet worden aangebracht indien het risico van toekomstige boomschade daardoor kan worden vergroot.

Snoeien

3.3 Stabiliseren door snoeien van bomen

3.3.1 Snoeien is over het algemeen de voorkeursmethode om bomen op lange termijn te stabiliseren, mits het wordt uitgevoerd in overeenstemming met goede praktijken (zie EAS 01: 2021 - European Tree Pruning Standard). Sommige biomechanische kenmerken kunnen echter worden beheerd door preventieve verankering/ondersteuning zonder dat dit gevolgen heeft voor de fysiologie van de boom.

ean
cultural
irds

Boombeoordeling

- Februari 2025
- Inventarisatie
- Basis beoordeling
- Nader Onderzoek
- Risicobeoordeling

Inventarisatie

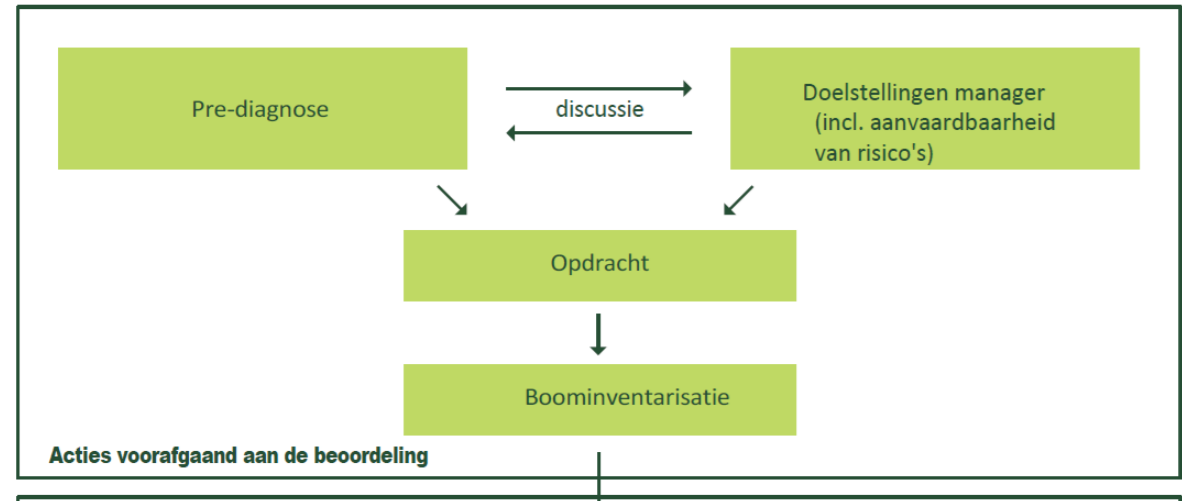

1.1.8 **Boominventarisatie** is een essentiële taak die voorafgaat aan de beoordeling van bomen en die de nodige informatie voor verschillende onderdelen van het beoordelingsproces aanlevert. De informatie die door middel van de boominventarisatie is verzameld, is opgenomen in Bijlage 1 en in de nationale bijlagen.

1.1.9 De inventarisatie omvat de registratie van volgende parameters:

- Boomidentificatie (locatie, labels)
- Taxonomische gegevens (boomsoort, cultivar)
- Dendrometrie (afmetingen van stam en kroon).

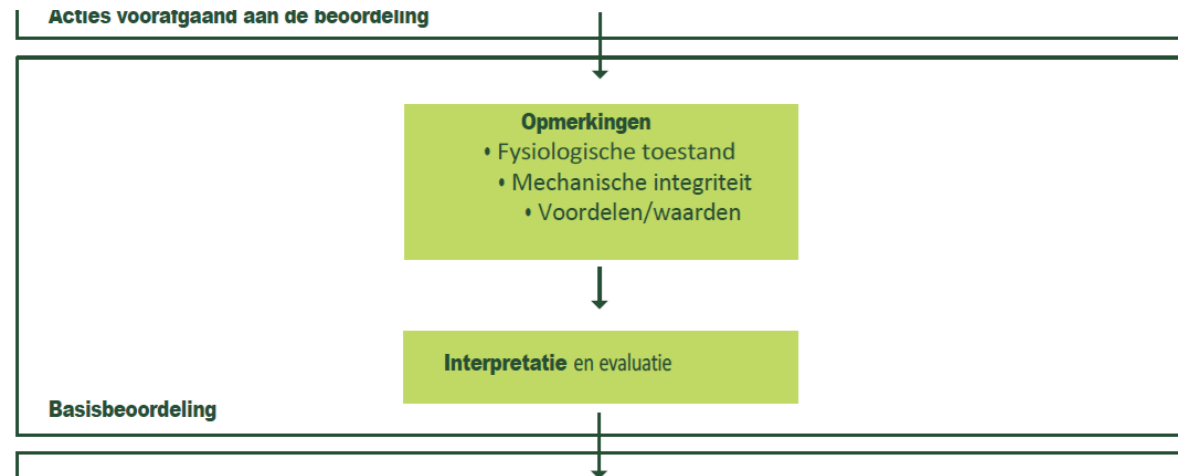
Diagram 1: Algemeen overzicht van het boombeoordelingsproces

Standards

Basisbeoordeling

- Inclusief
 - Groeiplaatsomstandigheden
 - Gebruik van de locatie
 - Ontwikkelingsfase van de boom
- Opmerkelijk: er wordt niet gesproken over aantasting, schade, gebreken, etc.. Maar van kenmerken

Standards

Nader onderzoek

- Onderscheid tussen courante en minder gebruikte methoden
 - ≠ beoordeling van de verschillende methoden

European
Arboricultural
Standards

Beheerplan

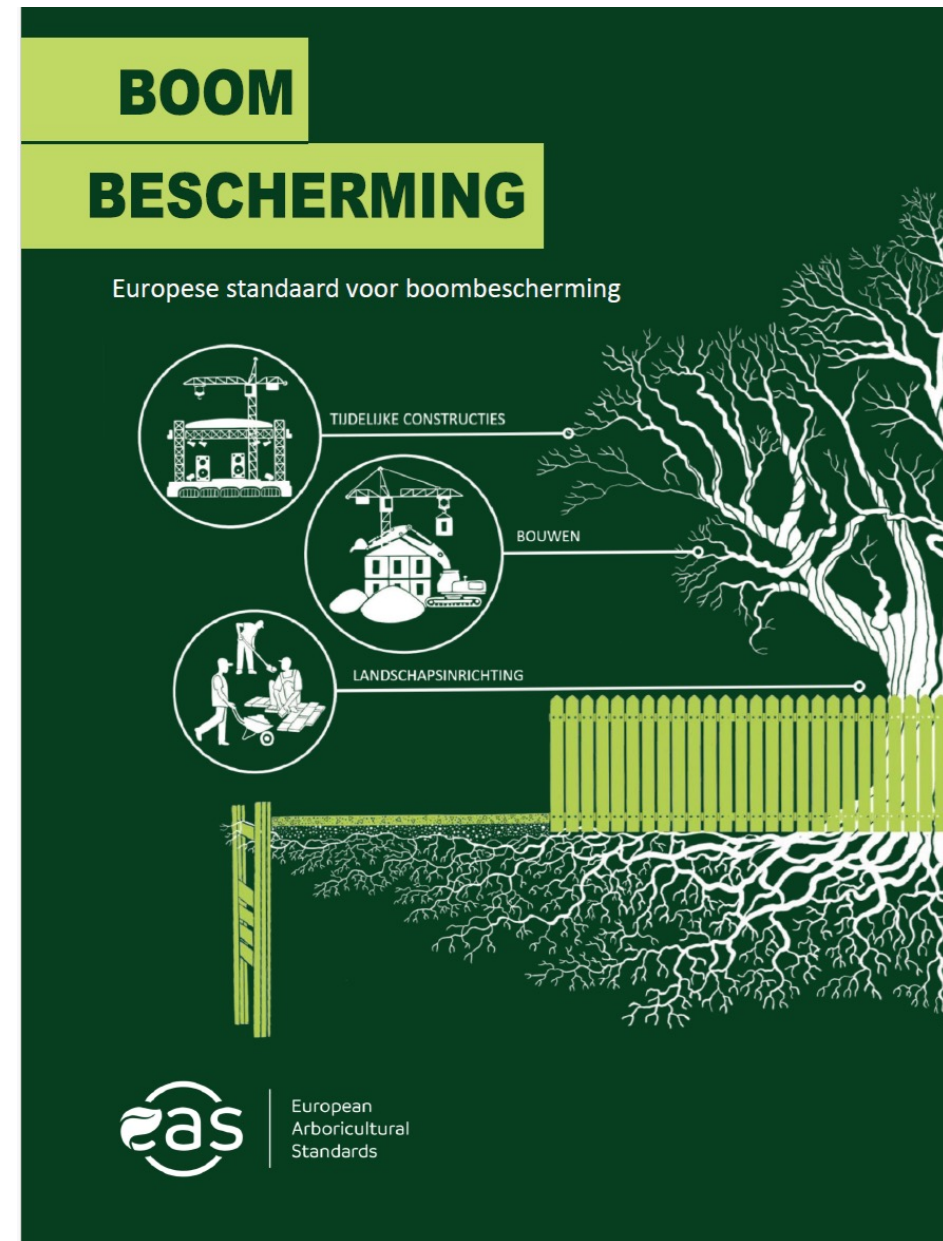
- Niet ingrijpen moet altijd worden beschouwd als de eerste geldige managementoptie.
- Beheer volgens de praktische standaarden.

European
Arboricultural
Standards

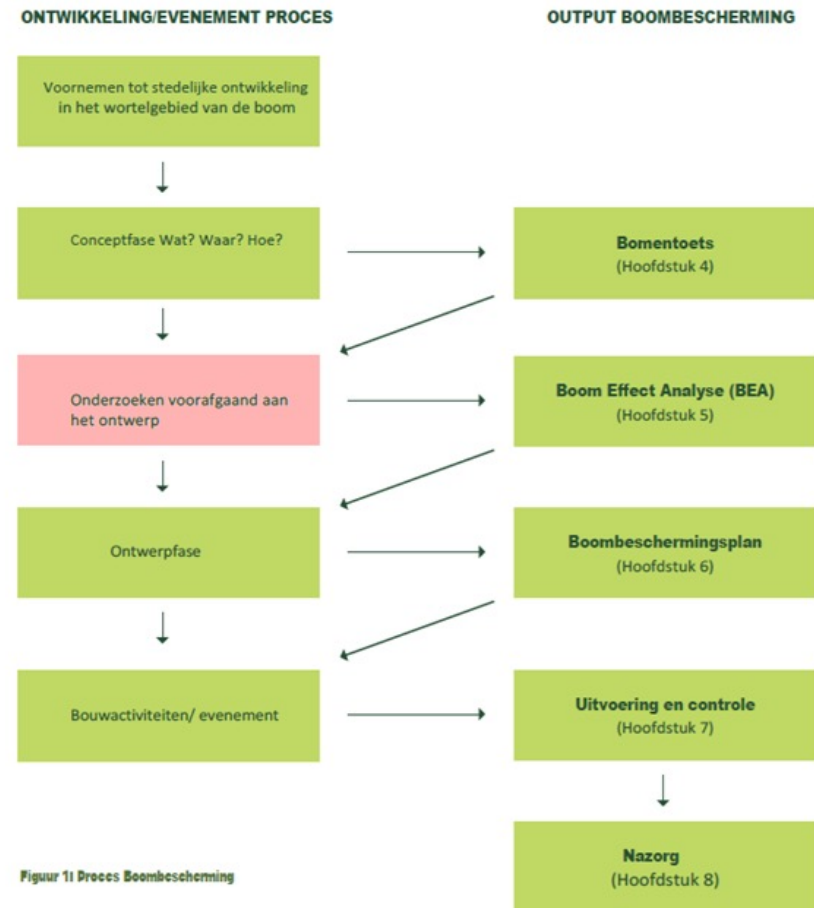
Boombescherming

- Februari 2025
 - Ook bij evenementen
 - Beschrijft het volledige proces
- Boombescherming begint voor het ontwerp gemaakt wordt

Proces van boombescherming

- Iedere stap heeft een eigen rapport
- BEA is maar een onderdeel van het hele proces
- De rollen van alle betrokkenen worden uitgebreid besproken

Boomwaarde

- Februari 2025
- Meer dan waardebeoordeling
- Bomen hebben waarde
- Direct
 - Eigendoms waarde
- Indirect
 - Ecosysteemdiensten

Aspecten van boomwaarde

- Bomen hebben een belangrijke waarde voor biodiversiteit
 - Europese Green Deal
 - EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030
 - Natuurherstelwet
 - Richtlijn 92/43/EEG 2
 - De waardebepaling van IPBES
 - Verdrag inzake Biologische Diversiteit
 - Tree Rights Declaration
 - 3-30-300
- Anderszijds: ecosysteemplasten

European
Arboricultural
Standards

De meerwaarde van een boom wordt onderschat, zijn veiligheidsrisico wordt overschat

Rik Neven
Zaakvoerder at Palindroom

